

OKOLJSKO OZAVEŠČANJE MLADIH

PROGRAMSKA KNJIŽICA
ŠOLSKO LETO 2016/17



POVABILO K SODELOVANJU

Zavest posameznika o odpadkih se začne oblikovati v otroštvu, ko začno otroci skozi proces socializacije v družinskem okolju in kasneje v okolju svojih vrstnikov v vrtcu in šoli razvijati odnos do nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi. Za trajnostno naravnano družbo prihodnosti se je tako potrebno osredotočiti predvsem na mlade in jih ozaveščati, informirati in spodbujati k zmanjševanju količin odpadkov in njihovem ločevanju ter jih tako vzgajati v odgovorne člane družbe z razvito okoljsko etiko in čutom za okolje.

V šolskem letu 2016/17 se bomo, tako kot že predhodno šolsko leto, skozi različne ozaveščevalne akcije in srečanja z mladimi v različnih oblikah trudili vpeljati elementom okoljske vzgoje in okoljskim projektom, ki se izvajajo v vrtcih in šolah dodati še svoj izkustveni pečat na tem področju. V novem šolskem letu še z nekoliko več izkušnjami, v smislu primernosti vsebin, ki smo si jih pridobili leto poprej.

Naš program je usmerjen k spodbujanju preprečevanja nastajanja odpadkov in njihovi ponovni uporabi, kot prednostnima načinoma na področju ravnanja z odpadki ter seveda k spodbujanju ločevanja odpadkov in tako omogočanja, da vsak odpadek postane nova surovina.

Na področju trajnostnega ravnanja z odpadki bomo sledili ciljem, da se bodo mladi zavedali sprememb življenjskega sloga, in bodo:

- razvijali osnovna stališča in vrednote, potrebne za varovanje okolja,
- razvijali zmožnost za akcije, ki uveljavljajo trajnostni način življenja,
- vrednotili okolju bolj ali manj prijazne načine zadovoljevanja potreb in



- razmišljali o posledicah današnjega ravnanja za prihodnost.

Osnovni namen je ozavestiti otroke o kopičenju odpadkov, njihovem vplivu na prihodnost, ter jih posledično podučiti, da je pomembno zmanjševati njihove količine in jih ločevati, ter jim tako dajati možnost recikliranja in pridobivanja novih surovin.

Vsebine in oblike ozaveščanja prilagajamo posameznim starostnim skupinam otrok in mladostnikov. Nudimo vam predavanja, pogovorne ure, delavnice, obisk naše maskote, obisk in srečanje z našimi smetarskimi ekipami, vodene ogledе zbirnih centrov za ločeno zbiranje odpadkov, skupinske pogovore z diskusijo in druge oblike ozaveščanja, vse s ciljem in željo pravilnega razumevanja različne obravnave odpadkov.

V kolikor se boste odločili koristiti našo ponudbo vas vabimo, da prelistate to knjižico in v skladu s planom aktivnosti načrtujete nadgradnjo svojih učnih programov z oblikami ozaveščanja, ki vam jih ponujamo.

V novem šolskem letu smo razpisali tudi natečaje, ki jih prav tako najdete v nadaljevanju te knjižice. Na naši spletni strani www.snaga-mb.si boste lahko spremljali celoten potek aktivnosti natečajev, vključno z doseženimi rezultati.

Zaupajte našim izkušnjam.

Pripravila:
Irena Bartok

Direktor:
Cveto Žalik



Ozaveščevalni
program in ponudba

ZA VRTCE

V vrtcu se lahko otrokom že v rani mladosti privzgoji spoštljiv odnos do narave in način dela z odpadki.

Dovolite, da smo vam tukaj z našimi izkušnjami v pomoč.



1

Pogovorne urice

Skozi usmerjen pogovor želimo našim najmlajšim približat problematiko ravnanja z odpadki, njihovo pravilno ločevanje in različne možnosti njihove ponovne uporabe. Za lažje razumevanje in popestritev je druženje obarvano z video filmčkom, v katerem naša maskota Duško na otrokom razumljiv način prikaže, kako je potrebno ravnati z odpadki.

Primerno za vse skupine otrok.



Ekološke delavnice

Z namenom približati otrokom okoljsko problematiko na področju odpadkov na čim bolj zanimiv način, ki bo pritegnil njihovo pozornost, izvajamo delavnice, ki so vezane na različne vsebine.

Ekodenarnica je zakon

Otroci si iz odpadnega tetrapaka izdelajo denarnico, kar jih spodbuja k ponovni uporabi odpadkov in jih poduči, da je odpadni tetrapak lahko zelo uporaben. Otroci si izdelajo svojo ekodenarnico, s katero postanejo čisto pravi ekofrajerji. **Primerno za skupine starejših otrok.**



2

Vsak odpadek ima svoj dom

S pomočjo prikupnega ekokotička, namenjenega ločevanju različnih vrst odpadkov in skupinskemu delu pritegnemo otroke k ločevanju odpadkov. Otroci prepoznavajo različne skupine odpadkov, na kakšen način jih odvržemo in tudi nepravilne načine ravnanja z njimi. Sistem nagrajevanja otrok za pravilno razvrščanje odpadkov jim spodbudi interes sodelovanja in razmišljanja, kam sodi posamezni odpadek.

Primerno za vse skupine otrok.

Duško se zavzema za čistejši planet

Ob ekološko obarvani pobarvanki otroci spoznavajo, da vsakemu odpadku lahko omogočimo, da postane nova surovina in se tako srečajo s pomenom kroženja materialov. Maskota Duško, kot glavni lik pobarvanke, jih nagovarja k ponovni uporabi odpadkov, njihovem ločevanju ter varovanju naravnih virov. **Primerno za vse skupine otrok.**



Zabava z odpadki

Učenci ob ogledu filmčka »Kaj narediti iz Miminih smeti« razvijajo predstavo o nastajanju odpadkov ter pomenu in možnostih njihove ponovne uporabe. Skozi delavnico na podlagi lastnih idej iščejo čim bolj kreativne načine izrabe odpadkov v koristne namene. **Primerno za skupine starejših otrok.**



Obisk smetarske ekipe

Oblika ozaveščanja je izvedena z obiskom smetarjev, ki se bodo otrokom поблиže predstavili in prikazali način praznjenja zabojnikov, prav tako si bodo lahko otroci bolj podrobno ogledali in se seznanili s funkcijami smetarskega vozila.

Pogovor otrok s smetarji lahko razbija morda negativni odziv otrok do smetarjev, saj jih lahko prepoznajo kot prijazne in običajne ljudi, ki skrbijo, da je naše okolje čisto.

Primerno za vse skupine otrok.



3



Prijave za ozaveščevalne pogovorne urice, ekološke delavnice in obisk smetarske ekipe pošljite na elektronski naslov ozavescanje@snaga-mb.si.

Prijave sprejemamo ves čas, v njej opredelite zelen datum in uro srečanja. Vsekakor se bomo potrudili, da ustrezemo zelenemu terminu.

4

Natečaj »Recikliran gozdiček«

Natečaj je namenjen otrokom v vrtcih. Zasnovali smo ga z željo spodbujati domišljijo in ustvarjalnost otrok v povezavi z okoljsko odgovornostjo. Otroci bodo krepili svoj okoljski odnos do različnih odpadnih materialov in prepoznavali njihovo uporabnost. Ustvarjali bodo ekodrevesa, s pomočjo katerih bomo postavili čarobni gozdiček v znak ozaveščenosti širše javnosti o pomenu ponovne uporabe in tudi pomena ohranjanja dreves za naš boljši jutri. Prijave na natečaj so skupinske in sicer so prijavitelji za ekodrevo posamezne enote znotraj vrtcev (ena enota - eno drevo).

Posebna komisija bo ocenjevala izgled in stabilnost dreves, kot tudi raznolikost uporabljenih odpadnih materialov in skrivno moč, ki jo bo posamezno drevo uspelo pričarati in nas tako pritegniti, da bi kar ostali v njegovi bližini. Informativne prijave za udeležbo na natečaju s strani posameznih enot vrtcev sprejemamo na elektronski naslov ozavescanje@snaga-mb.si do 30.9.2016. Na podlagi informativne prijave bodo vse prijavljene enote vrtcev na natečaj prejele prijavnice, ki jo bodo natisnile in izpolnile ter posredovale najkasneje do 31.10.2016 na naš naslov. Skupaj s prijavnico bodo vrtci prejeli tudi ostale podrobnosti natečaja.

Končne izdelke bo potrebno izdelati do 31.3.2017. Sprehod po ustvarjenem recikliranem gozdičku bo sprehajalcem omogočen na različnih lokacijah, avtorji najbolj domiselnih dreves pa bodo tudi posebej nagrajeni.

NATEČAJ ZA VRTCE

Informativne prijave: do 30.9.2016

Končne prijave: do 31.10.2016

Izdelana ekodrevesa: do 31.3.2017



Ozaveščevalni
program in ponudba

ZA OSNOVNE ŠOLE

Skozi učni program se učenci srečajo z različnimi okoljskimi
področji, tako tudi s področjem ravnanja z odpadki.

Dovolite, da smo vam tukaj z našimi izkušnjami v pomoč.

Predavanja / pogovorne ure

Oblika ozaveščanja v obliki predavanj oz. pogovornih ur z učenci predstavlja nadgradnjo učnih vsebin na področju okoljske vzgoje. Vsebine predavanj zajemajo različne tematike iz področja odgovornega ravnanja z odpadki:

- preprečevanje nastajanja odpadkov in njihova ponovna uporaba,
- problematika zavržene hrane,
- biološki odpadki pod drobnogledom,
- ločevanje odpadkov in njihova izraba kot vir surovin,
- nevarni odpadki – sem že opazil ekobiralnik v svoji okolici?

Pogovorna srečanja popestrimo s kratkimi in poučnimi filmčki, ki učence pritegnejo k aktivnemu sodelovanju in jim približajo posamezne vsebine.

Vsebine so po težavnosti in razumevanju prilagojene posamezni starostni skupini učencev.

Primerno za vse tri triade.



Ekološke delavnice

Z namenom približati učencem okoljsko problematiko na področju odpadkov na čim bolj zanimiv način, ki bo pritegnil njihovo pozornost, izvajamo delavnice, ki so vezane na različne vsebine.

Zabava z odpadki

Učenci ob ogledu filmčka »Kaj narediti iz Miminih smetk« razvijajo predstavo o nastajanju odpadkov ter pomenu in možnostih njihove ponovne uporabe. Skozi delavnico na podlagi lastnih idej iščejo čim bolj kreativne načine izrabe odpadkov v koristne namene.

Primerno za I. triado.



Ekodenarnica je zakon

Učenci si iz odpadnega tetrapaka izdelajo ekodenarnico, kar jih spodbuja k ponovni uporabi odpadkov in jih poduča, da je odpadni tetrapak lahko zelo uporaben. Učenci si izdelajo svojo ekodenarnico, s katero postanejo čisto pravi ekofrajerji. Njihova ustvarjalnost bo denarnicam dala svojstven pečat in s ponosom jo bodo uporabljali, ob tem pa naredili tudi korak k ohranjanju okolja.

Primerno za I. in II. triado.

Ozaveščeni za boljši jutri

Učenci izdelujejo plakat na temo zmanjševanja količin odpadkov, njihove ponovne uporabe in pravilnega ločevanja pri čemer je plakat rezultat njihovega nizanja idej o tem, na kakšne načine ozaveščajo svoje prijatelje, znance o teh vsebinah. Tako oblikovan in razstavljen plakat je ogledalo njihovega ravnanja na tem področju.

Primerno za II. in III. triado.



Voden ogled zbirnega centra

Zbirni centri so pomemben segment na področju ločenega zbiranja odpadkov. V zbirnih centrih lahko prepuščamo veliko različnih vrst odpadkov. Pomembno je, da poznamo delovanje zbirnih centrov in svoje možnosti do njihove uporabe. Vodeni ogledi skozi zbirni center omogočajo prepoznavanje različnih vrst odpadkov, načine njihovega zbiranja in režim delovanja zbirnih centrov. **Primerno za vse tri triade.**



Prijave za predavanja, ekološke delavnice in vodene ogledе zbirnih centrov pošljite na elektronski naslov ozavescanje@snaga-mb.si.

Prijave sprejemamo ves čas, v njej opredelite želen datum in uro srečanja. Vsekakor se bomo potrudili, da ustrezemo zelenemu terminu.



4

Obisk smetarske ekipe

Oblika ozaveščanja je izvedena z obiskom smetarjev, ki se bodo učencem поблиže predstavili in prikazali način praznjenja zabojnikov, prav tako si bodo lahko učenci bolj podrobno ogledali in se seznanili s funkcijami smetarskega vozila. Pogovor s smetarji bo učencem približal poklic smetarjev, ki je zagotovo zelo zanimiv, seveda pa še zdaleč ne lahek.

Primerno za I. in II. triado.



Natečaj »Delujem zeleno, ker mi ni vseeno«

5

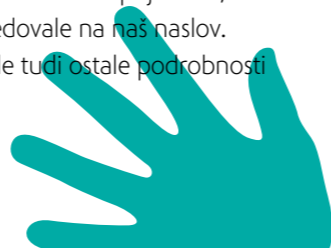
Natečaj je namenjen osnovnim šolam oziroma njihovim učencem vseh treh triad. V okviru nagradnega natečaja bodo učenci imeli priložnost razmišljati o pomenu zmanjševanja količin odpadkov, njihovem ločevanju in možnostih njihove ponovne uporabe. Učenci bodo napisali pesmi ali zgodbe na to temo, ki ne smejo presegati več kot eno A4 stran ali zaigrali predstavo, ki mora trajati od 5 do 10 minut. V okviru natečaja pa se lahko šola kot celota prijavi tudi na zbiralno akcijo odpadnega jedilnega olja. Datum pričetka in zaključka zbiranja si izbere šola, v dogovoru s Snago.

Posebna komisija bo ocenjevala prispevke (pesmi in zgodbe) glede na njihovo vsebino in izvirnost ter ideje, ki jih bodo učenci uspeli nanizati v svojem besedilu. Avtorji treh najboljših pesmi in treh najboljših zgodb, po izboru komisije, bodo posebej nagrajeni.

Vse prijavljene in realizirane igrane predstave bodo odigrane na dogodku ob Dnevu zemlje, ki ga bo organizirala Snaga. Igralci predstav bodo posebej nagrajeni.

V okviru prijavljenih šol na zbiranje odpadnega jedilnega olja bodo tri šole, ki bodo uspele zbrati največje količine olja, pri čemer se upošteva število učencev na šoli, prejele posebne nagrade.

Informativne prijave na vse sklope natečaja sprejemamo na e-naslov ozavescanje@snaga-mb.si. Na podlagi informativne prijave bodo zainteresirane šole prejele ustrezne prijavnice, ki jih bodo natisnile, izpolnile in posredovale na naš naslov. Skupaj s prijavnicami bodo šole prejele tudi ostale podrobnosti natečaja.



NATEČAJ ZA OSNOVNE ŠOLE
Pesmi, zgodbe, igrane predstave
 Informativne prijave: do 31.10.2016
 Končne prijave: do 30.11.2016
 Končni izdelki: do 31.3.2017

Zbiranje odpadnega jedilnega olja
 Informativne prijave: kadarkoli
 Končne prijave: kadarkoli
 Zaključek zbiranja: konec aprila 2017





Ozaveščevalni
program in ponudba

ZA SREDNJE ŠOLE

Dijaki se zavedajo tako širše okoljske problematike kot nujnosti zmanjševanja količin odpadkov, njihovega ločevanja in predelave v nove surovine.

Dovolite, da smo vam tukaj z našimi izkušnjami v pomoč in jim skušamo razkriti vso širino v smislu nujnosti kroženja materialov in neizbežnega krožnega gospodarstva.



Voden ogled zbirnega centra

Zbirni centri so pomemben segment na področju ločenega zbiranja odpadkov. V zbirnih centrih lahko prepuščamo veliko različnih vrst odpadkov. Pomembno je, da poznamo delovanje zbirnih centrov in svoje možnosti do njihove uporabe.

Vodeni ogledi skozi zbirni center omogočajo prepoznavanje različnih vrst odpadkov, načine njihovega zbiranja in režim delovanja zbirnih centrov.

Primerno za dijake vseh srednjih šol.



Predavanja

Oblika ozaveščanja v obliki predavanj predstavlja nadgradnjo učnih vsebin na področju okoljske vzgoje. Vsebine predavanj zajemajo različne tematike iz področja odgovornega ravnanja z odpadki:

- preprečevanje nastajanja odpadkov in njihova ponovna uporaba,
- problematika zavržene hrane,
- biološki odpadki pod drobnogledom,
- ločevanje odpadkov in njihova izraba kot vir surovin,
- prednosti krožnega gospodarstva.

Primerno za dijake vseh srednjih šol.



Prijave za predavanja in vodene ogled zbirnih centrov pošljite na elektronski naslov ozavescanje@snaga-mb.si.

Prijave sprejemamo ves čas, v njej opredelite zelen datum in uro srečanja. Vsekakor se bomo potrudili, da ustrezemo zelenemu terminu.

USMERJAJMO VREDNOTE MLADIH V PRAVO SMER

Program okoljskega ozaveščanja mladih bo zagotovo omogočil, da se bo vsak izmed njih prepoznal tudi v vlogi onesnaževalca okolja in začutil potrebo po varovanju le tega. V upanju, da ste prepoznali korist naše ponudbe za otroke, učence in dijake vaših vrtcev in šol in se boste za določene oblike ozaveščanja tudi odločili se vsekakor veselimo našega sodelovanja. Seveda pa ostajajo odprte tudi možnosti kakršnekoli druge oblike sodelovanja, ki v tej knjižici morda niso zajete.

Vse oblike ozaveščanja izvajamo brezplačno, naša prizadevanja so usmerjena predvsem v to, da že mladi postajajo odgovorni do okolja in področja odpadkov, kar prispeva k skupnim uspehom celotne družbe in razvoju trajnosti.



Naše aktivno medsebojno sodelovanje lahko obogatimo tudi z obiskom in zabavno – ozaveščevalnim druženjem z našo maskoto – dihurjem Duškom, ki se je doslej zelo priljubila tako mlajši kot starejši populaciji. Povsod, kjer se pojavi, si pridobi kup novih oboževalcev.

Namen obiska je predstaviti odnos do odpadkov na malo drugačen način, razen tega pa vnesti med otroke veliko veselja, navdušenja in motivacije za aktivnosti na področju odgovornega ravnanja z okoljem. Seveda ne manjka prijetnih stikov otrok s prijaznim in priljubljenim Duškom.

Koristno ozaveščanje in maskota Duško sta tako popolna kombinacija za otroško zadovoljstvo.



**KONTAKT V PRIMERU
POTREBNIH DODATNIH INFORMACIJ:**

Irena Bartok,
strokovna sodelavka za splošne zadeve

T: 02 620 58 24 M: 051 367 212
E: irena.bartok@snaga-mb.si

